

עמ"ת 27950/07/16 - ולרי רבינוביץ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 27950-07-16 רבינוביץ(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט אבי לוי
עורר	ולרי רבינוביץ (עציר)
נגד	מדינת ישראל
משיבה	

החלטה

מונח לפניי ערר על החלטת כבוד השופט זיו אריאלי, מבית-משפט השלום בחיפה, שניתנה בתיק מ"ת 5249-07-16, ביום 10 יולי 2016, בעניינו של מר ולרי רבינוביץ (להלן: "**העורר**"). במסגרת החלטתו הורה השופט המלומד קמא על מעצרו של **העורר עד לתום ההליכים המשפטיים הננקטים נגדו במסגרת כתב אישום שהוגש בתיק פלילי 5257-07-16**.

כתב-האישום

בעניינו של העורר הוגש כתב-אישום, אשר ייחס לו את העבירות המפורטות להלן:

תקיפת עובד הציבור, לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), **התנהגות פרועה במקום ציבורי**, לפי סעיף 216 (א)(1) לחוק העונשין **וניסיון לתקיפת עובד הציבור**, לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין בצירוף לסעיף 25 לחוק העונשין.

על-פי עובדות כתב האישום, התקבל העורר ביום 28.6.16, בשעה 10:00, לטיפול במרכז לבריאות הנפש "מעלה כרמל". בזמן ששהה במרכז זה, חלה החמרה במצבו ולפיכך הוא הובהל באמבולנס לבית החולים רמב"ם בחיפה (להלן: "**בית החולים**").

הוא שהה שעות ארוכות בחדר המיון בבית החולים וביום המחרת, 29.6.16, בשעות הבוקר, הועבר העורר מחדר המיון בבית החולים למחלקה פנימית ב' לשם קבלת טיפול רפואי (להלן: "**המחלקה**"), וזאת בעודו קשור לאלונקה, עקב השתוללותו והתפרעותו קודם לכן בחדר המיון.

הגברת א א (להלן: "**המתלוננת**") ששימשה באותה העת כאחות האחראית במחלקה, עובדת הציבור, ניסתה להרגיע את העורר, ובעזרת המאבטחים, אף התירה את החגורות שבעזרתן נקשר העורר לאלונקה. מיד לאחר מכן, ניגש העורר לשירותים ושב למיטתו במחלקה. אז, החל העורר לצעוק ולהשתולל, באופן כזה שהוא מניף את ידיו, בועט ברגליו

לכל עבר ויורק לכל הכיוונים.

נוכח התנהגות העורר, החליטה המתלוננת, כי יש לרתק את העורר בשנית למיטתו. המתלוננת, בעזרתם של המאבטחים, מר אריאל חכים, מר דניס סטובובסקי, מר ניקולא אכרם והגב' טל שם טוב, ניסתה לקשור את העורר למיטה. העורר אחז בשלב זה בידה בחוזקה, ניסה למושכה, צבט את ידה ושרט אותה בציפורניו באופן שגרם לידה לפציעה מדממת. במעשיו אלו, גרם העורר להמטומה (שטף דם) בידה של המתלוננת.

בהמשך לאירוע המתואר, סירב העורר לקבל טיפול רפואי ואף הביע את רצונו לעזוב את בית החולים. משכך, ניגש הרופא התורן אל העורר ובקשו לחתום על טופס, המאשר את סירובו לקבלת טיפול; בתגובה, ירק העורר על הטפסים וסירב לחתום עליהם.

בשלב זה, הוצא העורר מבית החולים באמצעות המאבטחים, תוך שהוא צועק ומשתולל. במעמד זה הרים העורר אבנים מהרצפה והשליך לעבר המאבטחים. לא זו אף זו, העורר רץ לעבר הכביש ונעמד במרכזו, תוך שהוא מסכן את שלומה ואת שלום המשתמשים בדרך. בתגובה, רץ המאבטח אריאל לעבר העורר במטרה להזיזו מהכביש. העורר, בראותו כן, פנה ליטול לידיו אבן; המאבטח אריאל הבחין בכך והקדים את המערער וכך מנע זאת. בפועל, הצליח המאבטח להשתלט על העורר באופן אשר גרם לו לשמוט את האבן מידיו.

העורר, שלבסוף, נאות לקבל טיפול רפואי, הוכנס לבית החולים על ידי המאבטח אריאל ועל ידי שוטר. דא עקא, גם בשלב זה החל העורר מתפרע באמצעות גופו וצועק.

הליכי המעצר בפני בית המשפט קמא:

ביום 6.7.16 הציגה המאשימה את תיק החקירה לעיונו של בית המשפט קמא וטענה, כי קיימות בו ראיות טובות להוכחת אשמתו של העורר. נוכח מעשיו המתוארים לעיל, עברו הפלילי וכתבי האישום התלויים והעומדים נגדו, ביקשה המאשימה להורות על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו; לתפיסתה, נתונים אלו מצביעים על מסוכנות רבה, הנשקפת ממנו. צוין, כי מאחר שלא הוצגה בעניינו של העורר חלופת מעצר קונקרטית ומוחשית, אין מנוס אלא לעצור עד תום ההליכים המשפטיים בתיקו העיקרי.

מנגד, ב"כ המלומד של העורר, עו"ד יצחק לוי, טען בפני בית המשפט קמא, כי הראיות הקיימות בתיק החקירה אינן שלמות; כנגזרת מכך, טען, שאין ניתן להרכיב תמונה עובדתית מלאה ביחס למה שאירע במהלך פרק הזמן בן היומיים, אשר על פניו נפרסות עובדות כתב האישום בעניינו של העורר. אליבא דסנגור, לא ברור מתיק החקירה האם הוצאה הוראת אשפוז לעורר ולפיכך, אם הייתה סמכות לקשור את העורר למיטת אשפוז. לאור זאת, לפי עמדת הסנגור, קמה לעורר הזכות להתנגד לכבילתו למיטתו במחלקה. למעשה, טען הסנגור שמעשיו של העורר במחלקה חסו תחת הסייג לאחריות הפלילית שעניינו "הגנה עצמית". באשר ליתרת האישומים שיוחסו למרשו בכתב האישום, טען הסנגור, כי מאחר ותקיפת המאבטחים נעשתה מחוץ לשטח בית החולים, כמתואר לעיל, אזי קיים ספק אם עניין לנו כאן בתקיפתם של עובדי ציבור (המהווה נסיבה מחמירה). נתונים אלו מצביעים, לתפיסתו, על כך, שאין מתקיימת בעניינו של העורר עילת מעצר של מסוכנות.

לאור כל האמור לעיל, טען הסנגור, כי מתעורר ספק ממשי, ביחס לשאלה, אם העורר צפוי להיות מורשע בסופו של ההליך, מה גם שאין נשקפת ממנו מסוכנות. משכך, ביקש מבית המשפט קמא לשחרר את העורר בתנאים הכוללים חתימה בתחנת המשטרה ותו לא.

עיקרי החלטת בית המשפט קמא

ביום 10.7.16, מצא כב' השופט זיו אריאלי, לאחר עיון בתיק החקירה, שקיימות בחומר החקירה ראיות לכאורה לביסוס **כל** המיוחס לעורר בכתב האישום. הוא הדגיש בהחלטתו אתהכלל, שלפיו, בשלב מקדמי זה (המעצר) אין בית המשפט נדרש לעמוד על משקלן של הראיות או לקבוע ממצאים בשאלת מהימנותם של העדים כפי שנעשה במסגרת ההליך העיקרי.

כאן המקום לציין, כי עובר להחלטת בית המשפט קמא מיום 10.7.16 נשלח העורר לבדיקה פסיכיאטרית. ממצאי בדיקה זו לימדו שהעורר כשיר לעמוד לדין, ומבין את משמעות מעשיו (חוות הדעת מיום 3.7.16).

השופט המלומד קמא התייחס לטענותיו של ב"כ העורר וציין שאמנם עולות טענות שונות ביחס לחוקיות הוראת האשפוז שהוצאה - כמו גם לחוקיות החלטת האחות האחראית בבית החולים רמב"ם לקשור את העורר בשנית למיטתו - אך סבר כי ראוי להן לשאלות אלו, שיתבררו לעומקן במסגרת ההליך העיקרי הצפוי להתנהל בעניינו של העורר. צוין, כי בשלב הבקשה למעצר עד לתום ההליכים, שלב בו אין נשמעים העדים במסגרת פרשת הראיות, אין בידי בית המשפט הכלים להערכת מהימנותם של עדים. פועל יוצא מכך, קבע השופט המלומד, כי אין ניתן לקבוע, כי קיימים בתיק החקירה "ליקויים יסודיים או קשיים אינהרנטיים" המחייבים את המסקנה כי אין למצוא סיכוי סביר להרשעת העורר במיוחס לו.

בית המשפט קמא אף הוסיף וציין, בכל הנוגע לטענות ב"כ העורר בדבר היעדר הוראת אשפוז, כי קיימת אינדיקציה לקיומה של הוראת אשפוז (**טיטוט** סיכום מלר"ד מבית החולים רמב"ם מיום 29.6.16) שם ציינה ד"ר אירית מרטיק כי "החולה אלים, תוקפני, באגיטציה קשה. הוזמנה שמירה. **הוצאה הוראת מנהל בשל החשד למצב פסיכוכי חריף עם סיכון מיידי לעצמו ולאחרים**". בית המשפט קמא היה ער לכך כי אמנם, מדובר ב**טיטוט** סיכום, וכי במסמך **הסופי** לסיכום האשפוז **לא צוין כי הוצאה הוראת אשפוז** בעניינו של העורר. יחד עם זאת, בית המשפט קמא קבע, כי העניין דורש בירור עובדתי מעמיק, אשר ראוי כי ייעשה במסגרת ההליך העיקרי.

בית המשפט קמא אף לא פסח על טענותיו של ב"כ העורר הנוגעות להחלטת המתלוננת לקשור את העורר למיטתו. השופט קמא ציין בעניין זה, כי מצטיירת מהודעותיה של המתלוננת ומהודעות המאבטחים, תמונה של השתוללות העורר בחדר המיון, והבאתו למחלקה הפנימית בעודו קשור. המתלוננת דווקא **התירה** את קשריו של העורר (בעזרת מאבטחים) אלא שאז חזר העורר להשתולל, להניף ידיים, לבעוט ולירוק. נדרשו לא פחות מארבעה אנשים (המתלוננת וכן שלושה מאבטחים) על מנת להשתלט על העורר. בנסיבות אלו, ובהיעדר כל גרסה נוגדת בנקודה זו (שכן בהודעותיו בתיק החקירה טען העורר כי האירוע בכללותו איננו זכור לו), קבע בית המשפט קמא כי אין בנמצא, לעת הזו, תשתית ראייתית לכך שהחלטת האחות האחראית לא הייתה מוצדקת, וכי קשירתו מחדש של המשיב הייתה בגדר תקיפה שלא כדין. השופט המלומד קמא קבע בהקשר זה שטענת ב"כ העורר, אשר לפיה מעשיו של העורר חוסים תחת סייג ה"הגנה העצמית" - היא עצמה טענה עובדתית אשר יש לבססה בראיות. הודגש, **אף העורר עצמו איננו טוען כי ניסה להגן**

על עצמו ואינו טוען כי שרט וצבט את המתלוננת בניסיון לעשות כן. בשים לב לאמור בהודעותיה של המתלוננת ובהודעות המאבטחים, קבע השופט המלומד קמא, שישנן ראיות לכאורה לביסוס המיוחס לעורר בכתב האישום.

באשר לאירועים הנוגעים לזריקת האבנים והתנהגותו הפרועה של העורר בבית החולים - נחה דעתו של השופט קמא כי אף בעניין זה קיימות ראיות לכאורה. נקבע, כי לא יכולה להיות מחלוקת של ממש, בשלב זה של ההליך, בדבר הקשר בין עבודתם של המאבטחים, אשר ליוו את המשיב אל מחוץ לשטח בית החולים, לבין ניסיונו של העורר להשליך עליהם אבנים.

בהתייחסו לקיומה של עילת המעצר ציין השופט קמא את עברו הפלילי הרלבנטי של העורר - כאשר הרשעתו האחרונה של העורר הינה משנת 2016 (העבירות בוצעו בשנת 2014) בגין ביצוען של עבירות הסגת גבול והיזק לרכוש במזיד. **עוד צוין הנתון ולפיו בתיק החקירה מופיעים שלושה כתבי אישום שהוגשו נגד העורר, בגין עבירות אשר בוצעו בשנים 2015 ו- 2014.** לאור נתונים אלו, קבע בית המשפט קמא שנשקפת מן העורר מסוכנות לשלום הציבור ולביטחונו. השופט קמא אף הוסיף, שלתפיסתו, עילת המסוכנות מתעצמת נוכח התיעוד הרפואי, אשר לימד על שימוש לרעה באלכוהול ובקנבינואידים. מסוכנות מסוג זה, נקבע, מצדיקה את שחרורו של העורר לחלופת מעצר רק מקום בו תוצע חלופה הדוקה, אשר תכלול מעצר בית, פיקוח אנושי, וערבויות מתאימות. חלופה שכזו לא הוצעה; לפיכך, סבר השופט המלומד קמא כי החלופה המוצעת (בדמות תנאים מגבילים הכוללים חתימה בתחנת משטרה בלבד) אינה מספקת מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן העורר.

צוין, כי ככל שתוצע חלופת מעצר הולמת, אשר תעמוד בתנאים אשר צוינו לעיל, ניתן יהיה לשקול את שחרורו של העורר לאחר שתוגש בקשה לעיון חוזר.

עם החלטה זו לא השלים העורר ובאמצעות בא כוחו המלומד, עו"ד יצחק לוי הוא ערר עליה לפני.

נימוקי הערר

בהודעת הערר התבקשתי להורות על שחרורו של העורר בתנאים מגבילים (בדמות חיובו של העורר להתייצב מדי יום בתחנת משטרה). הודעת הערר נשענת על מספר אדנים.

האחד, עניינו בטענה שלפיה **אין בנמצא ראיות לכאורה לביסוס האשמה בדבר תקיפת עובד ציבור, שכן, אשפוזו של העורר וקשירתו למיטת אשפוזו נעשו שלא כדין.** משכך, טוען הסנגור המלומד, נהנה העורר מהסייג לאחריות הפלילית, שעניינו **הגנה עצמית.**

האדן השני, נסב על הטענה לפיה **עבירת הניסיון לתקיפת עובד ציבור (יידוי אבנים לעבר המאבטחים) נעשתה מחוץ לשטח בית החולים;** על כן, אין מתקיים היסוד העובדתי-נסיבתי של העבירה המיוחסת לעורר שעניינו בהיותם של המותקפים בגדר "עובדי הציבור".

האדן האחרון של הודעת הערר מתבסס על הטענה שלפיה עבירות ההתפרעות במקום ציבורי וניסיון התקיפה של עובד הציבור אינן, כשלעצמן, מקימות עילת מסוכנות.

בדין שהתקיים לפניי חזר בא כוחו המלומד של העורר, עו"ד יצחק לוי, על נימוקי הודעת הערר שהגיש. הסנגור המלומד הוסיף וציין, בהתייחסו לאירועים שהתרחשו מחוץ לשטח בית החולים, שלתפישתו מדובר בעבירות קלות יותר מהעבירה שעניינה תקיפת אחות בית החולים. הוא ציין שככל שתתקבל טענתו של העורר לסיכויי התקיימותה של הגנה עצמית, עת פצע את המתלוננת, הרי שספק אם העבירות הנותרות מקימות עילת מעצר בעניינו של העורר. הסנגור הפנה להודעת המאבטחים בתיק החקירה וציין כי עולה מהן שהתנהגות המאבטחים הייתה בעייתית. לגרסת הסנגור, המאבטחים הם אלו שרדפו אחרי העורר מחוץ לשטח בית החולים. לאור האמור לעיל התבקשתי על ידי הסנגור להורות על שחרורו של העורר בתנאים מגבילים כמפורט לעיל. מאחר והעורר הוא דר רחוב, התבקשתי לכלול בתנאים התייצבות בתחנת המשטרה והמצאת כתובת באמצעותה ניתן יהיה לזמן את העורר לדיונים המשפטיים בעניינו.

מנגד, ב"כ המלומד של המשיבה, עו"ד אליהו יטח, ביקש לדחות את הערר ולאמץ את החלטת בית המשפט קמא ככתבה וכלשונה. עו"ד יטח ציין שסוגיית התקיימות הסייג לאחריות הפלילית צריכה שתיבדק במסגרת התיק העיקרי. ב"כ המשיבה ציין שהמתלוננת היא זו שהתירה את העורר מקשירתו למיטה. באופן זה יש לבחון האם קשירתו בשנית למיטה, במחלקה הפנימית, לא נעשתה כמפלט אחרון של הצוות הטיפולי לאור התפרעותו של העורר במחלקה. צוין, כי אם תתקבל גרסה זו הרי שיכול ולא יעמוד לעורר הסייג לאחריות הפלילית. בהתייחסו לטענות הסנגור, לפיהן המאבטחים הם אלו שרדפו אחר העורר מחוץ לשטח בית החולים, הפנה ב"כ המשיבה לחומר החקירה בתיק ולהודעות המאבטחים, מהן עולה, כי לידו המאבטחים אכן פעלו כחוק.

ב"כ המשיבה ציין, שלעורר ניתנה בעבר, במסגרת כתב אישום התלוי ועומד נגדו, הזדמנות לשהות בחלופת מעצר (הוסטל). דא עקא, העורר הפר את תנאי שחרורו ועזב את ההוסטל לאחר זמן קצר. בגין תיק זה הוצא נגד העורר צו הבאה. משכך, ציין שאם העורר ישוחרר ממעצר, לא ניתן יהיה לאתרו שכן הוא דר רחוב ונעדר כתובת קבועה כלשהי.

דין והכרעה

כפי שצוין בהרחבה במסגרת ערר זה, המחלוקת בין הצדדים רחבה; היא משתרעת על פני ניתוחה הנכון של התשתית הראייתית המצויה בתיק החקירה; היא נוגעת גם בשאלת התקיימותה של עילה למעצרו של העורר, כנגזרת מהראיות המצויות בתיק. מטבע הדברים, אין הצדדים רואים עין בעין גם בכל הנוגע לשאלת טיבה של חלופת המעצר המתאימה לעניינו של העורר דכאן.

עיקרי הראיות בתיק

עיינתי בראיות, אשר נאספו במסגרת החקירה, אשר הניבה את כתב האישום נשוא הערר שפניי. אעמוד על התשתית העובדתית הלכאורית העולה מהן בקצירת האומר להלן -

העורר הובהל באמבולנס מהמרכז לבריאות הנפש "מעלה כרמל" לבית החולים "רמב"ם" לאחר שפרכס והשתולל בחדר המיון במרכז לבריאות הנפש לצורך עריכת בדיקות גופניות.

הנסיבות שבעטיין הגיע העורר **מלכתחילה** אל המרכז לבריאות הנפש נותרו בשלב זה עמומות. טופס סיכום האשפוז (סומן בבית המשפט קמא במ/2) מלמד כי נערכה שיחה עם מנהל המיון במרכז לבריאות הנפש (ד"ר ברגמן) ממנה עלה, כי העורר הובא מתל אביב לחיפה על ידי קבוצת אנשים שמטפלת בחסרי דיור, כאשר מטרתם הייתה לשכנו באזור חיפה. במהלך נסיעתם חשו הנוסעים ברכב שהתנהגות העורר מוזרה; על כן, פנו לעזרת המרכז לבריאות הנפש בטירת

הכרמל (ראו לעניין זה גם: מסמך מיום 28.6.16 מאת ד"ר ברגמן למיון כללי -רמב"ם).

העורר הגיע לבית החולים רמב"ם, כשהוא קשור לאלונקה. הוא שהה בחדר המיון ונותר קשור. הוא הועבר מחדר המיון בבית החולים למחלקה פנימית ב' **בעודו קשור למיטתו**. דא עקא, לאחר שעיינתי עין היטב בתיק החקירה לא הצלחתי למצוא אינדיקציה כלשהי לפיה ניתנה, **בשלב כלשהו**, בעניינו של העורר הוראת אשפוז מכוח סעיף 5 או 9 לחוק טיפול בחולי נפש תשנ"א - 1991 (להלן: "**חוק הטיפול בחולי נפש**"). לפיכך בוודאי שלא התקיימו התנאים הקבועים **בסעיף 34** בחוק זה להפעלת אמצעי כפייה דוגמת קשירתו של העורר. אמנם, מקריאת הודעות המאבטחים עלה כי ניתנה על ידי גורם רפואי מוסמך כלשהו הוראה לפיה נוכח התנהגותו של העורר יש להשגיח עליו באמצעות מאבטחי בית החולים. מסקנה זו מתחזקת גם נוכח המצוין במסמך **טיוטת** סיכום האשפוז (סומן בית המשפט קמא במ/3) המלמד כי "**הוזמנה שמירה**. הוצאה הוראת מנהל בשל החשד למצב פסיכוטי חריף עם סיכון מיידי לעצמו ולאחרים. **דווח לביטחון ולדלפק שליטה במיון**". יחד עם זאת, במסמך סיכום האשפוז הרשמי (במ/2) נשמט החלק בו צוין, כי הוצאה הוראת מנהל לצורך אשפוזו של העורר ולמעלה מכך צוין במפורש כי: "אין אינדיקציה להוראת אשפוז".

מחומר החקירה עולה, כי לאחר שהעורר הועבר - בעודו קשור- מחדר המיון למחלקה הפנימית, הותר העורר מהקשירה. מהודעות המתלוננת (מיום 30.6.16 שורה 12) עולה, כי העורר נרגע למספר דקות ואף ירד ממיטתו וצעד לחדר השירותים. לאחר מספר דקות בעודו עובר למיטה של המחלקה החל לצעוק להשתולל, ולירוק לכל הכיוונים. המתלוננת, בהודעתה, מוסרת כי בתגובה "החלטתי לקשור אותו שוב למיטה" (הודעה מיום 30.6.16 שורה 17). **עת** שנעשה הניסיון לקשורו בשנית צבט העורר את ידה של המתלוננת ושרט אותה עם ציפורניו ובכך גרם לה לשטף דם בידה השמאלית (תמונות המסומנות כג).

לאחר שהעורר נקשר בשנית, סירב להמשך הטיפול הרפואי בו (עולה כי העורר היה זקוק בין היתר לטיפול אנטיביוטי). העורר סירב לחתום על טפסים המאשרים את סירובו לקבלת טיפול רפואי, והוצא על ידי המאבטחים משטח בית החולים, בעודו משתולל כאשר בין היתר, צוין כי בעט בדלת (הודעת טל שם טוב מיום 30.6.16 שורה 25)

או אז, לאחר שהוצא מבית החולים, **עזבו אותו המאבטחים** (הודעת טל שם טוב מיום 30.6.16, שורה 26) אך העורר התכופף, נטל לידיו אבנים קטנות (אבני חצץ) והחל להשליכן לכיוון המאבטחים (עדושה של הגב' טל שם טוב, אחראית המאבטחים שורה 27). רק אז החלו המאבטחים להתקדם לכיוונו של העורר. (שם, שורה 28). במזל רב לא פגעו האבנים שאותן ידה העורר באיש. ראוי לציין שמחומר הראיות המצוי בתיק עולה, **שהעורר אף ידה אבנים לכיוון מבנה בית החולים והתצפיתן המוצב בו** (הודעת אריאל חכים מיום 30.6.16 שורה 16). למקום נקרא המאבטח אריאל חכים שראה את העורר עומד באמצע הכביש, וצעק לו לעצור. העורר החל רץ; אריאל יצא בריצה לעברו. בתגובה הרים העורר אבן מהרצפה על מנת ליידות אותה על אריאל. למרבה המזל, הצליח אריאל להשתלט עליו טרם הפגיעה בו (ראו באמרתו הנ"ל של אריאל חכים, בשורה 21). גם המאבטח דניאל אברה אישר, באמרתו, כי העורר בעט בדלת במהלך הוצאתו מבית החולים. הוא אף ציין, שהעורר ידה אבנים (חצץ) גם **לתוך שטח** בית החולים, ולכיוון המאבטחים (ראו אמרתו של דניאל אברה מיום 30.6.16, בשורה 22).

טוען הסנגור המלומד, אי הימצאותה של הוראת אשפוז בתיק מקימה לעורר סייג לאחריות הפלילית מסוג הגנה עצמית, **עת** ניסה העורר למנוע את קשירתו בשנית למיטה כאשר היה מצוי במחלקה הפנימית. בכך למעשה נטען שחל כרסום ראייתי בחומר הגולמי הנמצא בתיק החקירה. פועל יוצא מכך, נפגעים סיכויי הרשעתו של העורר בתיק זה.

מהמכלול הראייתי מצטיירת תמונה ברורה למדי ביחס לאירועים המתוארים בכתב האישום בעניינו של העורר.

בהתייחס לחלקו הראשון של האירוע (תקיפת המתלוננת במחלקה), כפי שצוין לעיל, אין לטענת התביעה שלפיה הוצאה בעניינו של העורר הוראת אשפוז על מה לסמוך. לפיכך, אין בסיס לטענה שלפיה הייתה בידי אנשי בית החולים סמכות חוקית לכבול את העורר למיטתו מכוח חוק טיפול בחולי נפש; שהרי הסמכות הנתונה לרופא ובמקרים מסוימים לאחות לכבול אדם תלויה בהתאם לסעיף 34 לחוק בהיותו של אותו אדם מאושפז כדן. עם זאת, בהחלט ייתכן, כפי שנטען מפי ב"כ התביעה אשר הופיע לפניי, שהניסיון לכבול את העורר במחלקה, במהלך התפרעותו בתוכה התחייב כאמצעי של אנשי המחלקה להתגונן מפני תקיפתו של העורר. סוגייה זו של חוקיות פעולתו של העורר כלפי אחות המחלקה דורשת בירור משפטי מעמיק אשר יבוצע, מן הסתם, במסגרת ההליך העיקרי. לצורכי השלב בו אנו מצויים, ראוי לקבוע כי מתקיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירה שעניינה תקיפת אחות המחלקה אך ראיות אלו הינן "בעייתיות". לאור המקובץ לעיל, בהחלט ניתן לאבחן שקיימים קשיים בחומר הגולמי, ככל שאלו נוגעים **לתקיפת אחות בית החולים במחלקה**, עת ניסתה יחד עם מאבטחים נוספים לקשור את העורר בשנית למיטתו. יפים לעניין זה הדברים שנכתבו ב-בש"פ 826/08 **קשאש נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.2.08) לפיהם:

תשתית לכאורית כאמור אינה דורשת הוכחת אשמתו של הנאשם מעל לכל ספק סביר כי אם בחינת הכוח ההוכחתי הפוטנציאלי האצור בחומר החקירה. ראיות לכאורה להוכחת האשמה הן איפוא ראיות גולמיות אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיבודן במהלך המשפט - תוך בחינתן בחקירות, ותוך קביעת אמינותן ומשקלן - יוביל לראיות אשר מבססות את אשמת הנאשם מעל לכל ספק סביר. רק אם קיימים ליקויים בסיסיים או קשיים אינהרנטיים בחומר החקירה באופן שהחומר הגולמי כפי שהוא נתפס כיום לא יוכל - גם לאחר "עיבודו" בעתיד והעברתו בכור המבחן של ההליך הפלילי - להקים תשתית ראייתית אשר יש סיכוי סביר שניתן יהא לבסס עליה את הרשעת הנאשם, תתבקש המסקנה כי אין מצויות נגד הנאשם ראיות לכאורה להוכחת האשמה ועל כן אין מקום למעצרו עד תום ההליכים (ראו למשל: בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996); בש"פ 10512/05 פינר נ' מדינת ישראל (טרם פורסמה, 24.11.2005)).

תמים דעים אני עם בית המשפט קמא כי אכן קיים צורך מעמיק לבחון במסגרת התיק העיקרי אם אכן התקיימו במלואם יסודות סעיף 34 לחוק העונשין העוסקים בהגנה העצמית. הנטל בעניין זה, כך מסתמן, יעבור לכתפי המאשימה אשר תידרש להוכיח מעבר לספק סביר כי לא התקיים בנידון דידן סייג לאחריות הפלילית (אזכור, נקודת המוצא העולה מסעיף 34 לחוק העונשין הינה כי "... **חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין סייג לאחריות הפלילית**"). לסיכום, סבורני כי בנקודת מחלוקת זו יש ממש בטענות הסנגור המלומד, ואכן קיים סיכוי סביר לזיכוי בכל הנוגע לאירוע תקיפתה של אחות בית החולים.

באשר **לחלקו השני של האירוע** (התפרעות במקום ציבורי וניסיון תקיפת המאבטחים) הרי שלדידי התשתית הראייתית הלכאורית מבוססת כדבעי, ונתמכת, כמפורט לעיל, במספר הודעות של המאבטחים שנכחו בזירה. משמע, שוכנעתי כי עלה בידי המשיבה להצביע על קיומה של תשתית ראייתית לכאורית מוצקה, לכך שהעורר ביצע את מעשי העבירה המיוחסים לו בחלק זה של כתב האישום: ניסיון תקיפת עובד הציבור והתפרעות במקום ציבורי. קיים, לטעמי, סיכוי סביר להרשעת העורר בביצוע העבירות הללו.

אין בידי לקבל את טענות הסנגור לפיהן משעה שהוצא העורר משטח בית החולים, אזי המאבטחים הם אלו שרדפו אחריו וגרמו לו למעשה לנסות ולתקוף אותם. בהקשר זה גם טען הסנגור, כי בניסיונו לתקוף את עובדי הציבור (מאבטחי בית החולים), **מחוץ לשטח בית החולים**, הרי שאין מתקיימת בעבירה המיוחסת לעורר **הנסיבה** (חלק מהיסוד העובדתי) שהיא "עובד הציבור".

כפי שעולה באופן ברור וחד ומשמעי, העורר הוא שהתפרע עת הוצא משטח בית החולים; הוא שבעט בדלת בדרכו החוצה; הוא זה שהחל ליידות אבנים לתוך שטח בית החולים ולעבר התצפיתן; הוא זה שלאחר שיידה את האבנים הקטנות והמאבטח אריאל רץ לעברו, נטל אבן בניסיון להטילה על אריאל המאבטח.

מכל המקובץ עולה באופן ברור כי העורר הוצא משטח בית החולים. דא עקא, מחוץ לשטח בית החולים החל ליידות אבנים **לתוך שטח בית החולים**, ולעבר המאבטחים. לפיכך, לא קשה לאבחן את **הקשר** בין עבודת המאבטחים שבמהותה עומד הצורך להגן על **שטח בית החולים, המבקרים בו, ועל עצמם**. סבורני, שטענה, שלפיה העובדים לא פעלו במסגרת "שטחם" כעובדי ציבור, הינה טענה קלושה אשר הינה מוקשית מתוכה ועל כל פנים, איננה מתיישבת עם חומר הראיות בתיק.

האם קיימת עילת מסוכנות בעניינו של העורר

אין בשום אופן ניתן להקל ראש בסיכון אשר נשקף ממעשים דוגמת אלו המיוחסים לעורר בתיק המונח לפניי. **העורר, בהתנהגותו הפרועה סיכן את מאבטחי בית החולים ואת עוברי האורח במקום**. מכאן, שלא יכולה להיות מחלוקת של ממש בשאלת התגבשותה של עילת-מעצר בעניינו. לתפיסתי מעשיו של העורר מקימים חזקת מסוכנות בהיותם מן המעשים המנויים בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק המעצרים**"); זריקת אבני חצץ וניסיון להשלכת אבן נוספת על מאבטח עולים בעיניי, במובהק כדי "עבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות או תוך שימוש בנשק קר או חם" כלשונו של הסעיף הנ"ל. המעשים נעשו כלפי עובדי ציבור, מה שמוסיף נופך של חומרה ומסוכנות.

עיון בגיליון הרישום הפלילי של הנאשם מחזק את ההתרשמות שעניין לנו במי שנשקפת ממנו מסוכנות של ממש. לחובתו של העורר רשומה הרשעה משנת 2016 בגין עבירות שעניינן הסגת גבול פלילית, והיזק לרכוש במזיד. כמו כן, לחובת העורר זקופה הרשעה משנת 2009 בגין ביצוע של עבירות תקיפת בן זוג, תקיפת סתם, איומים ותקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו. בגין ביצוע עבירות אלו, הטיל עליו בית משפט השלום בראשון לציון 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לא פחות מטרידה, בעיניי, היא העובדה שנגד העורר תלויים ועומדים שלושה כתבי אישום שהוגשו נגדו בבתי משפט שונים והמייחסים לו עבירות אלימות שונות (התנגדות למעצר חוקי, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, התנהגות פרועה במקום ציבורי, מעשה מגונה בפומבי, תקיפת שוטר היזק לרכוש במזיד, החזקת סכין העלבת עובד ציבור) אשר נעברו בשנים 2015 (שניים מכתבי האישום), ו- 2014. התובע המלומד הציג לפניי את החומר הראייתי בהתייחס לאותם כתבי אישום. לימוד חומר זה העלה כי כתבי האישום הללו מבוססים כדבעי בחומר ראייתי.

מצטיירת, אפוא, תמונה מטרידה ממנה ניתן ללמוד שמעשיו הלכאוריים של העורר בפרשה הנדונה כאן אינם בגדר אפיזודה חולפת, אלא כי לכאורה מדובר כאן במי שבאורח סדרתי תוקף, מאיים ופוגע בעובדי ציבור, בשוטרים, באזרחים תמימים וברכוש ועושה כך פעם אחר פעם, חרף הבאתו לדין הרשעתו בדין והטלת עונשים בידי בתי המשפט. לפיכך, המסקנה, שלפיה מהעורר נשקפת מסוכנות ממשית היא מסקנה המבוססת היטב לא רק בחומר הראיות העומד בבסיס התיק הנוכחי אלא גם בעברו הפלילי ובשורה של תיקים התלויים ועומדים נגדו.

חלופת מעצר

חרף כל זאת, מצוה בית-המשפט לבחון אם מתקיימת חלופה, אשר יש בכוחה להשיג את מטרת המעצר בדרך של

שחרור בערובה ותנאי שחרור אשר פגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים).

ואכן, בית המשפט קמא ניסה לאתר חלופה אשר יהא בה כדי לתת מענה ראוי לחששות ולסיכונים הנשקפים מהעורר לציבור ולהליך המשפטי. ברור לגמרי, שהצעת הסנגור שהעורר ישוחרר ובלבד שימסור מען למסירת דואר ויתחייב לחתום בתחנת המשטרה באורח תקופתי אין בה כדי לתת מענה כלשהו לרמת המסוכנות הנשקפת מהעורר.

במהלך הדיון שנערך לפניי, ניסיתי לברר עם העורר במישרין אם הוא יוכל להציע חלופה נאותה יותר אך נעניתי בשלילה. לנוכח אורח חייו של העורר והיותו דר רחוב אף הצעתי כי יופנה לשירות המבחן לבחינת שיקומו במוסד כלשהו לטיפול בדרי רחוב תחת פיקוחו של שירות המבחן. גם הצעה זו נענתה בשלילה. כפי שצוין לעיל, לעורר ניתנה בעבר, במסגרת הליכים פלייליים אשר ננקטו נגדו, הזדמנות לשהות בחלופת מעצר (הוסטל). דא עקא, למדתי מפי ב"כ המשיבה שהעורר הפר את תנאי השחרור הללו ועזב את ההוסטל לאחר זמן קצר. בגין תיק זה הוצא נגד העורר צו הבאה. לפי מה שנמסר לי, צו זה טרם בוצע. ראוי לציין גם, שב"כ המשיבה הודיעני בכתב שבכוונת לשכת התביעות בתל אביב להורות על חקירת העורר בגין הפרת תנאי השחרור ולבקש את מעצרו עד תום ההליכים בגין כך.

מכלול הנסיבות מביאני לכלל דעה, שאין מנוס מהותרת המשיב במעצר בשלב זה.

לפיכך, הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, י"ד תמוז תשע"ו, 20 יולי 2016, בנוכחות הצדדים.